Svar på Interpellation (2022:18) av Robert Johansson (S) om bristen på legitimerade sjuksköterskor i Region Stockholm

Robert Johansson (S) har ställt följande frågor till mig:

- Tycker du att det är rimligt att Stockholm har lägst andel sjuksköterskor per 100 000 invånare i hela Sverige?

- Anser du som ansvarigt regionråd att det är en hållbar utveckling med allt fler inhyrda sjuksköterskor och allt fler stängda vårdplatser pga. brist på personal?

- Hur har den högerstyrda regionledningen spenderat de 200 miljoner kronorna som enligt budget 2021 skulle gå till kortsiktiga respektive långsiktiga insatserna för en hållbar kompetensförsörjning? Anser du som ansvarig för personalpolitiken att pengarna har satsats rätt? Om ja, varför ser vi inte några resultat?

- Varför anser du att det är rimligt att sjukhusens uppräkning inte är högre när det är köer till akuten och ständiga överbeläggningar på grund av vårdplatsbristen?

Som svar vill jag anföra följande:
Jag vill inleda med att understryka att jag delar Robert Johanssons ambition om att Region Stockholm ska ha en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning för att säkerställa en jämlik och patientsäker vård. Därför har den styrande blågröna koalitionen initierat en rad satsningar som syftar till att stärka Region Stockholms attraktivitet som arbetsgivare. Satsningarna på kompetenssteg, arbetsmiljön och regionens höga löneläge jämfört med rikssnittet är några exempel på hur Region Stockholm arbetar med detta.

Vad gäller Robert Johansson fråga om andel sjuksköterskor per invånare är det viktigt att först understryka att det är ett mått som behöver analyseras i relation till utvecklingen av övriga professioner inom hälso- och sjukvården. Teamet runt patienten består av flera olika professioner och kan därför inte analyseras fullt ut utifrån enbart en profession.

Sedan 2017 har antalet läkare, sjuksköterskor och undersköterskor ökat inom Region Stockholms egenägda verksamheter. Och även om andelen sjuksköterskor per 100 000 invånare är något lägre i en nationell jämförelse, är Region Stockholm en av de regioner som har flest läkare per 100 000 invånare.

Detta visar att olika vårdprofessioner kompletterar varandra. De som leder vårdens verksamheter är de som måste avgöra vilken mix av professioner

som behövs. Det är dessutom svårt att analysera effekter av ett ändrat antal anställda inom en specifik yrkesgrupp över tid eftersom arbetssätten och vårdens uppdrag förändras, vilket påverkar behovet av kompetens.

I sammanhanget är det även viktigt att komma ihåg att mycket av den tidigare egenägda vården i dag drivs av privata utförare. Trots det har antalet medarbetare inom hälso- och sjukvårdens yrken som är anställda i Region Stockholm ökat.

Vad gäller frågan om inhyrd personal, är regionens och mitt mål att öka antalet fast anställda och minska beroendet av inhyrd kompetens i vården. De ökade inhyrningar vi sett under senare tid beror på den extraordinära situation som Region Stockholm, och Sverige, har befunnit sig i med anledning av pandemin som inneburit exceptionellt stort antal patienter samtidigt som sjukskrivningarna ökat kraftigt. Under denna kris har regionen tillfört mer resurser för att klara det vårdbehov som pandemin medfört. En av flera åtgärder har varit att hyra in personal via bemanningsföretag.

Att hyra in personal är självfallet inte en långsiktig lösning, utan ska vara ett komplement vid exempelvis särskilda arbetstoppar. Region Stockholm arbetar därför aktivt med att minska behovet av inhyrd personal.

Regionfullmäktige beslutade i samband med budget för 2021 att Region Stockholm ska delta i en gemensam nationell upphandling av hyrpersonal i vården. Samtliga regioner deltar och projektet har pågått sedan i februari 2021. Men Region Stockholm förlitar sig inte enbart på den nationella upphandlingen. Vi kommer fortsätta att sträva efter att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare väljer att stanna kvar och kan utvecklas. Ett led i det arbetet är satsningen om 200 miljoner kronor som ska gå till insatser för en hållbar kompetensförsörjning.

Dessa medel har bland annat använts till satsningar inom utbildning, kompetensutveckling, ledarskap samt ett systematiskt arbetsmiljöarbete, vilket jag anser vara av yttersta vikt för att stärka kompetensförsörjningen. Insatserna sker på bred front. Det handlar om långsiktiga satsningar på att fler ska få specialistutbildning, men också om att höja kvalitén i utbildningarna. Även kortare kompetenshöjande insatser av olika slag genomförs, framför allt för att stärka chef- och ledarskapet som ofta har en direkt påverkan på arbetsmiljön och hur medarbetare upplever sin arbetssituation.

När det kommer till Robert Johanssons sista fråga om sjukhusens uppräkningar är svaret att akutsjukhusen har fått ökad ersättning av hälso- och sjukvårdsnämnden och anställt fler medarbetare de senaste åren. Mellan 2016 och 2021 har exempelvis antalet helårsarbeten på Södersjukhuset, Danderyds sjukhus och Södertälje sjukhus ökat med mellan 12 och 28 procent. Under samma period har sjukhusens intäkter

också ökat markant. Detta samtidigt som fler patienter fått vård utanför sjukhusen.

Slutligen vill jag även tillägga att Region Stockholm på senare år har ökat antalet vårdplatser, till skillnad från den nationella trenden.

Stockholm den 5 maj 2022

Irene Svenonius